Ročník 2010

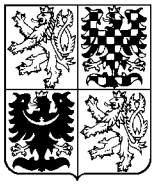

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 1 **Rozeslána dne 8. ledna 2010** **Cena Kč 39,–**

OBSAH:

1. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 19/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na hračky, ve znění nařízení vlády č. 340/2008 Sb.
2. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců
3. Vyhláška o stanovení obsahu a časového rozmezí preventivních prohlídek
4. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 423/2004 Sb., kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 321/2008 Sb.
5. Nález Ústavního soudu ze dne 19. listopadu 2009 ve věci návrhu na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 139 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 362/2003 Sb.
6. Úplné znění zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, jak vyplývá z pozdějších změn

1

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 21. prosince 2009,

kterým se mění nařízení vlády č. 19/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na hračky, ve znění nařízení vlády č. 340/2008 Sb.

Vláda nařizuje podle § 22 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb. a zákona č. 205/2002 Sb., (dále jen „zákon") k provedení § 11 odst. 2, § 11a odst. 2 písm. c), § 12 odst. 1 a 3 a § 13 odst. 2 zákona:

Čl. I

Nařízení vlády č. 19/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na hračky, ve znění nařízení vlády č. 340/2008 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„[1]) Směrnice Rady 88/378/EHS ze dne 3. května 1988 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se bezpečnosti hraček.
Směrnice Rady 93/68/EHS ze dne 22. července 1993, kterou se mění směrnice 87/404/EHS (jednoduché tlakové nádoby), 88/378/EHS (bezpečnost hraček), 89/106/EHS (stavební výrobky), 89/336/EHS (elektromagnetická kompatibilita), 89/392/EHS (strojní zařízení), 89/686/EHS (osobní ochranné prostředky), 90/384/EHS (váhy s neautomatickou činností), 90/385/EHS (aktivní implantabilní zdravotnické prostředky), 90/396/EHS (spotřebiče plynných paliv), 91/263/EHS (telekomunikační koncová zařízení), 92/42/EHS (nové teplovodní kotle na kapalná nebo plynná paliva) a 73/23/EHS (elektrická zařízení určená pro používání v určitých mezích napětí).
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/112/ES ze dne 16. prosince 2008, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/42/ES za účelem jejich přizpůsobení nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí.".

2. V příloze č. 2 části II. bodě 2 písm. b) se slovo „přípravky" nahrazuje slovem „směsi".

3. V příloze č. 2 části II. bodě 2 písmeno b) včetně poznámky pod čarou č. 8 zní:

„b) Hračky nesmějí obsahovat žádné látky nebo směsi, které by se mohly stát hořlavými po úniku nehořlavých těkavých složek, jestliže tyto hračky vzhledem k vlastnostem nepostradatelným pro své použití, zejména materiály a vybavení pro chemické pokusy, modelářství, modelování z plastu nebo keramiky, smaltování, fotografické nebo podobné práce, obsahují směsi nebezpečné ve smyslu zvláštního právního předpisu upravujícího oblast chemických látek[8]) nebo látky, které splňují kritéria některé z těchto tříd nebo kategorií nebezpečnosti stanovených v příloze I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (dále jen „nařízení (ES) č. 1272/2008"):

- třídy nebezpečnosti 2.1 až 2.4, 2.6 a 2.7, 2.8 typy A a B, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 kategorie 1 a 2, 2.14 kategorie 1 a 2, 2.15 typy A až F,
- třídy nebezpečnosti 3.1 až 3.6, 3.7 členění „nepříznivé účinky na sexuální funkci a plodnost nebo na vývoj", 3.8 členění „jiné než narkotické účinky", 3.9 a 3.10,
- třída nebezpečnosti 4.1, nebo
- třída nebezpečnosti 5.1.

[8]) Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.".

4. V příloze č. 2 části II. bodě 2 písm. d) se slovo „přípravky" nahrazuje slovem „směsi".

5. V příloze č. 2 části II. bodě 3 písm. a) se slovo „přípravků" nahrazuje slovem „směsí".

6. V příloze č. 2 části II. bodě 3 písm. c) se slovo „přípravky" nahrazuje slovem „směsi", slovo „přípravků" slovem „směsí" a slovo „přípravek" slovem „směs".

7. V příloze č. 2 části II. bodě 3 písm. c) se věty první a druhá nahrazují větami „Hračky nesmějí obsahovat směsi nebezpečné ve smyslu zvláštního právního předpisu upravujícího oblast chemických látek[8]) ani látky, které splňují kritéria některé z těchto tříd nebo kategorií nebezpečnosti stanovených v příloze I nařízení (ES) č. 1272/2008:

- třídy nebezpečnosti 2.1 až 2.4, 2.6 a 2.7, 2.8 typy A a B, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 kategorie 1 a 2, 2.14 kategorie 1 a 2, 2.15 typy A až F,
- třídy nebezpečnosti 3.1 až 3.6, 3.7 členění „nepříznivé účinky na sexuální funkci a plodnost nebo na vývoj", 3.8 členění „jiné než narkotické účinky", 3.9 a 3.10,

– třída nebezpečnosti 4.1, nebo

– třída nebezpečnosti 5.1,

v množstvích, která by mohla poškodit zdraví dětí, které si s nimi hrají. V každém případě je zakázáno přidávat k hračce nebezpečné látky nebo směsi, jestliže by měly být používány jako takové při použití hračky.“.

8. V příloze č. 3 bodě 4 písm. a) se slovo „přípravky“ nahrazuje slovem „směsi“ a slovo „přípravků“ slovem „směsí“.

9. V příloze č. 3 bodě 4 písmeno a) zní:

„a) Aniž jsou dotčena příslušná ustanovení nařízení (ES) č. 1272/2008, musí být v návodech k použití hraček obsahujících směsi, které jsou nebezpečné, nebo látky, které splňují kritéria některé z těchto tříd nebo kategorií nebezpečnosti stanovených v příloze I:

– třídy nebezpečnosti 2.1 až 2.4, 2.6 a 2.7, 2.8 typy A a B, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 kategorie 1 a 2, 2.14 kategorie 1 a 2, 2.15 typy A až F,

– třídy nebezpečnosti 3.1 až 3.6, 3.7 členění „nepříznivé účinky na sexuální funkci a plodnost nebo na vývoj“, 3.8 členění „jiné než narkotické účinky“, 3.9 a 3.10,

– třída nebezpečnosti 4.1, nebo

– třída nebezpečnosti 5.1,

stručně a ve formě přizpůsobené typu hračky uvedena upozornění na nebezpečný charakter těchto látek nebo směsí a bezpečnostní pravidla, která musí uživatel dodržovat, aby byla vyloučena nebezpečí s nimi spojená. Musí být rovněž doporučena první pomoc, kterou je třeba poskytnout v případě vážného úrazu, k němuž může při použití hračky dojít. Musí být také uvedeno, že hračky musí být uloženy mimo dosah velmi malých dětí.“.

Čl. II

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 2010, s výjimkou ustanovení bodů 3, 7 a 9, která nabývají účinnosti dnem 1. prosince 2010.

Předseda vlády:

Ing. **Fischer**, CSc., v. r.

Ministr průmyslu a obchodu:

Ing. **Tošovský** v. r.

2

VYHLÁŠKA

ze dne 29. prosince 2009,

kterou se mění vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců

Ministerstvo spravedlnosti v dohodě s Českou národní bankou stanoví podle § 37 odst. 1 a 2 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích:

Čl. I

Vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců, se mění takto:

1. V § 3 se na konci textu odstavce 1 tečka nahrazuje středníkem a doplňují se slova „zvláštní zkouška insolvenčního správce sestává pouze z ústní části.".

2. V § 3 odst. 3 písm. c) se slovo „úpadkového" nahrazuje slovem „insolvenčního".

3. V § 3 odst. 4 se slova „ústní části zvláštní zkoušky" nahrazují slovy „zvláštní zkoušce".

4. V § 3 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) insolvenčního práva.".

5. V § 3 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Při rozdílové zkoušce insolvenčního správce se vždy zjišťují znalosti uchazeče z oblasti insolvenčního práva.".

6. § 6 zní:

„§ 6

Pozvánku na zkoušku s uvedením termínu, času a místa konání písemné a ústní části zkoušky zašle Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo") uchazeči nejpozději tři týdny přede dnem konání písemné části zkoušky spolu s výzvou k úhradě poplatku za připuštění ke zkoušce. Náhradní termín bude uchazeči stanoven v případě, že se řádně a včas omluví podle § 11 odst. 2.".

7. Nadpis § 7 zní: **„Zkušební komise pro zkoušky insolvenčních správců a rozdílové zkoušky insolvenčních správců".**

8. V § 7 odstavec 1 zní:

„(1) Zkušební komise pro zkoušky insolvenčních správců a rozdílové zkoušky insolvenčních správců jsou pětičlenné. Členy zkušební komise jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti z řad zaměstnanců ministerstva a dalších osob. Členové komise musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru ekonomie nebo v oboru práva.".

9. Za § 7 se vkládají nové § 7a a 7b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 7a

Zkušební komise pro zvláštní zkoušky insolvenčních správců

(1) Zkušební komise pro zvláštní zkoušky insolvenčních správců je sedmičlenná a je stálá. Členy zkušební komise pro zvláštní zkoušky jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti, z toho dva členy po dohodě s guvernérem České národní banky. Členové komise musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru ekonomie nebo v oboru práva.

(2) Zkušební komise pro zvláštní zkoušku je usnášeníschopná, je-li přítomno nejméně 5 členů.

(3) Rozhodnutí zkušební komise pro zvláštní zkoušku musí být schváleno nadpoloviční většinou hlasů svých členů.

(4) Předsedu zkušební komise jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti.

(5) Předseda zkušební komise řídí průběh zkoušky a dbá na její odbornou úroveň.

(6) Uchazeč může v průběhu zvláštní zkoušky nahlížet se souhlasem předsedy zkušební komise do pomůcek uvedených v § 9 odst. 4.

§ 7b

Podjatost členů zkušební komise

Členové zkušební komise jsou povinni a uchazeči mají právo sdělit ministerstvu nejpozději před zahájením zkoušky skutečnosti, které by mohly vést k pochybnostem o nestrannosti členů zkušební komise ve vztahu k uchazeči.".

10. V § 9 odst. 4 se zrušují slova „ , časopiseckou a knižní literaturu“.

11. V § 11 odst. 2 se slova „v náhradním termínu stanoveném ministerstvem v pozvánce na zkoušku“ nahrazují slovy „v jiném termínu stanoveném ministerstvem“.

12. V § 11 odstavec 3 zní:

„(3) Pokud se uchazeč nemůže z vážných důvodů dostavit ve stanoveném jiném termínu k ústní části zkoušky a svoji neúčast do 10 kalendářních dnů ode dne termínu ústní části zkoušky ministerstvu písemně omluví, může vykonat zkoušku v náhradním termínu stanoveném ministerstvem. Pokud uchazeč svoji neúčast v jiném termínu ústní části zkoušky řádně a včas neomluví, hodnotí se stupněm neuspěl.“.

13. V § 12 odstavec 4 zní:

„(4) Pokud uchazeč při ústní části zkoušky neuspěl, není při opakování zkoušky povinen opakovat i její písemnou část, kterou složil úspěšně.“.

14. V § 13 odst. 1 se písmeno i) zrušuje.

Dosavadní písmena j) a k) se označují jako písmena i) a j).

Čl. II

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministryně:

JUDr. **Kovářová** v. r.

3

VYHLÁŠKA

ze dne 17. prosince 2009

o stanovení obsahu a časového rozmezí preventivních prohlídek

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 29 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů:

§ 1

Obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek v oboru praktický lékař pro dospělé

Preventivní prohlídka se provádí vždy jednou za dva roky, zpravidla po uplynutí 23 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky. Obsahem preventivní prohlídky je

a) doplnění anamnézy, včetně sociální, se zaměřením na změny, rizikové faktory a profesní rizika; v rodinné anamnéze je zvláštní důraz kladen na výskyt kardiovaskulárních onemocnění, výskyt hypertenze, diabetes mellitus, poruchy metabolizmu tuků a nádorových onemocnění, a na výskyt závislostí,

b) kontrola očkování proti tetanu,

c) kompletní fyzikální vyšetření včetně změření krevního tlaku, zjištění výškově-hmotnostního poměru a orientačního vyšetření zraku a sluchu; součástí preventivní prohlídky je onkologická prevence, včetně vyšetření kůže, vyšetření per rectum a zhodnocení onkologických rizik; u mužů při pozitivní rodinné anamnéze nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů klinické vyšetření varlat; u žen od 25 let věku při pozitivní rodinné anamnéze na dědičný či familiární výskyt zhoubného nádoru prsu nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů klinické vyšetření prsů, a to spolu s poučením o samovyšetřování,

d) vyšetření EKG u osob od 40 let věku ve čtyřletých intervalech,

e) laboratorní vyšetření, jehož obsahem je

1. orientační chemické vyšetření moče při každé prohlídce,

2 vyšetření plasmatického cholesterolu celkového a plasmatických lipoproteinů včetně triacylglycerolů v 18 letech a dále ve 30, 40, 50 a 60 letech věku,

3. vyšetření glykemie v 18 letech a od 40 let věku ve dvouletých intervalech,

f) stanovení okultního krvácení ve stolici speciálním testem u osob od 50 let věku; od 55 let možno nahradit doporučením k provedení screeningové kolonoskopie jednou za 10 let; jestliže žena absolvovala vyšetření podle § 4 písm. j) v období kratším než uvedené intervaly a je k dispozici výsledek, vyšetření se nezajišťuje,

g) u žen od 45 let věku ověření, zda je k dispozici výsledek screeningového mamografického vyšetření z posledních 2 let. Není-li takový výsledek k dispozici, předá lékař doporučení k provedení tohoto vyšetření a nezbytných doplňujících vyšetření.

§ 2

Obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek v oboru praktický lékař pro děti a dorost

(1) Obsahem preventivních prohlídek dětí od narození do 18 měsíců věku je

a) založení zdravotnické dokumentace při převzetí dítěte do komplexní péče,

b) anamnéza a zjištění změn zdravotního stavu od poslední kontroly, kontrola očkování dítěte, popřípadě doplnění chybějícího očkování, v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem[1]),

c) fyzikální vyšetření, jehož součástí je

1. zjištění hmotnosti, délky dítěte a obvodu jeho hlavy, zhodnocení těchto parametrů podle růstových grafů,

2 interní vyšetření,

3. vyšetření psychomotorického vývoje,

4. cílené vyšetření specifické pro daný věk a zjištění zdravotního rizika včetně rizika týrání, zanedbávání a zneužívání dítěte,

d) diagnostická rozvaha,

e) závěr a poučení rodiče o výživě a režimu dítěte,

[1]) Vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění vyhlášky č. 65/2009 Sb.

včetně úrazové prevence podle specifik pro daný věk,

f) psychoterapeutický rozhovor, jde-li o dítě s poruchami zdravotního stavu nebo o dítě ohrožené poruchami zdravotního stavu včetně poruch zdravotního stavu v důsledku vlivu nepříznivého rodinného nebo jiného společenského prostředí.

(2) Kromě obsahu prohlídek uvedených v odstavci 1 je dále obsahem

a) první prohlídky novorozence, která se provádí zpravidla do dvou dnů po propuštění ze zdravotnického zařízení, ve kterém byly poskytnuty služby v souvislosti s porodem, a to pokud možno v jeho vlastním sociálním prostředí,

1. posouzení sociální úrovně rodiny, rodinná anamnéza, osobní a těhotenská anamnéza matky, prenatální, perinatální a postnatální anamnéza a zhodnocení lékařské zprávy o novorozenci,

2. vyšetření spočívající v posouzení celkového stavu dítěte, vyšetření kůže a podkožní vrstvy, vlasů a nehtů, vyšetření mízních uzlin, svalstva a kostry, hlavy včetně tvaru, velikosti fontanel, posouzení švů a změření obvodu hlavy, dále vyšetření očí a jejich okolí včetně postavení bulbů a spojivek, vyšetření uší, nosu, dutiny ústní, krku včetně uzlin, hrudníku, jeho obvodu a tvaru a stavu klíčních kostí, fyzikální nález na srdci a plicích, vyšetření břicha, to je velikost, palpační vyšetření nitrobřišních orgánů a pupeční jizvy, vyšetření třísel včetně palpačního vyšetření a pulzu na stehenních tepnách, vyšetření genitálu, končetin, to je symetrie, deformity, hybnost v kyčelních kloubech a vyšetření psychomotorického vývoje včetně novorozeneckých reflexů,

3. orientační vyšetření sluchu,

4. zahájení preventivního podávání vitaminu K,

b) prohlídky ve 14 dnech věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, zjištění výživy dítěte, zahájení preventivního podávání vitaminu D proti křivici, potřebná poučení rodiče dítěte a doporučení odborného ortopedického vyšetření kyčlí mezi 3. až 6. týdnem věku,

c) prohlídky v 6 týdnech věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, kontrola výsledku ortopedického vyšetření a kontrola preventivního podávání vitaminu D, orientační vyšetření zraku,

d) prohlídky ve 3 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, kontrola preventivního podávání vitaminu D, zahájení očkování a plán očkování,

e) prohlídky ve 4 až 5 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, orientační vyšetření zraku a sluchu,

f) prohlídky v 6 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, kontrola preventivního podávání vitaminu D, kontrola vývoje chrupu a poučení rodiče o nutnosti registrace dítěte u zubního lékaře v druhém půlroce života dítěte a jeho zapojení do pravidelných zubních prohlídek,

g) prohlídky v 8 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, orientační vyšetření zraku a sluchu,

h) prohlídky v 10 až 11 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, kontrola preventivního podávání vitaminu D,

i) prohlídky ve 12 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, zjištění základních antropometrických ukazatelů a jejich zhodnocení, kontrola preventivního podávání vitaminu D, velikost velké fontanely, vyšetření zraku a sluchu, vývoje řeči, vývoj chrupu a potřebná poučení rodiče dítěte, informace o hygieně dutiny ústní, individuální zvážení celkového příjmu fluoridů, doporučení stomatologického vyšetření,

j) prohlídky v 18 měsících věku, kromě vyšetření uvedených pod písmenem a) bodem 2, stav velké fontanely, vývoj a stav chrupu včetně doporučení stomatologického vyšetření, vyšetření zraku a sluchu, posouzení psychomotorického vývoje se zaměřením na hrubou a jemnou motoriku, rozvoj řeči a sociální chování dítěte.

(3) Obsahem preventivních prohlídek dětí ve 3 letech věku je

a) rozhovor s rodičem zaměřený na nová anamnestická fakta, kontrola očkování dítěte, popřípadě doplnění chybějícího očkování, v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem[1]),

b) zhodnocení psychosomatického vývoje, jemné a hrubé motoriky, sociálního chování a hygienických návyků dítěte,

c) zjištění hmotnosti a výšky, zhodnocení těchto parametrů podle růstových grafů z důvodu odhalení případné podvýživy, nadváhy či obezity, vyšetření laterality, znalost barev,

d) kompletní fyzikální vyšetření včetně prohlídky kůže a vyloučení známek týrání, zanedbávání a zneužívání dítěte,

e) vyšetření očí a zraku,

f) vyšetření řeči, hlasu a sluchu,

g) vyšetření moče,

h) vyšetření krevního tlaku a pulzu,

i) vyšetření dutiny ústní, popřípadě doporučení stomatologického vyšetření,

j) vyšetření genitálu, to je uložení varlat u chlapců a zjištění případného výtoku u dívek,

k) závěrečný rozhovor lékaře s rodičem zaměřený k získání aktivní spolupráce, poučení rodiče o výživě a režimu dítěte včetně úrazové prevence podle specifik pro daný věk, popřípadě podpůrný psychoterapeutický rozhovor, zejména jde-li o vážně nemocné dítě, ohrožené dítě a problematiku funkčnosti rodiny.

(4) Obsahem preventivních prohlídek dětí v 5 letech věku je, kromě obsahu prohlídek uvedených v odstavci 3,

a) zjištění hmotnosti, výšky, zjištění výškově-hmotnostního poměru a posouzení růstu dítěte podle růstových grafů z důvodu odhalení případné podvýživy, nadváhy či obezity,

b) zhodnocení psychomotorického vývoje k předběžnému posouzení školní zralosti,

c) vyšetření znalosti barev s požadavkem jejich samostatného slovního označení,

d) kontrola hygienických návyků dítěte se zaměřením na pomočování,

e) vyšetření plasmatického cholesterolu celkového a plasmatických lipoproteinů včetně triacylglycerolů při pozitivní rodinné anamnéze, to je při výskytu ischemické choroby srdeční, infarktu myokardu, anginy pectoris, náhlých cévních mozkových příhod a hyperlipoproteinemii do 55 let věku a dalších rizikových faktorech,

f) vyšetření moče.

(5) Obsahem preventivních prohlídek dětí v 7, 9, 11 a 13 letech věku je

a) rozhovor s rodičem zaměřený na nová anamnestická fakta, včetně cílených dotazů směřujících k včasnému odhalení celiakie a jiných nemocí a stavů, které se v počátku projevují nejasnými příznaky, vyloučení známek týrání, zanedbávání a zneužívání dítěte, počátků různých závislostí a rizikového chování dítěte, poučení o zdravém životním stylu včetně úrazové prevence podle specifik pro daný věk, posouzení funkčnosti rodiny,

b) kontrola očkování dítěte, popřípadě doplnění chybějícího očkování v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem[1]), poučení o možnosti očkování proti karcinomu děložního čípku,

c) zjištění hmotnosti a výšky dítěte, zjištění výškově-hmotnostního poměru a posouzení růstu dítěte podle růstových grafů z důvodu odhalení případné podvýživy, nadváhy či obezity,

d) kompletní fyzikální vyšetření, včetně pohybového aparátu, prohlídka kůže, lymfatických uzlin, štítné žlázy, sekundárních pohlavních znaků,

e) vyšetření moče,

f) vyšetření krevního tlaku, pulzu,

g) vyšetření zraku včetně barvocitu,

h) vyšetření sluchu, řeči a hlasu,

i) vyšetření dutiny ústní, stavu chrupu, popřípadě doporučení stomatologického vyšetření,

j) u dětí ve 13 letech věku zhodnocení psychosociálního vývoje a motorických dovedností, poučení vztahující se ke zdravotním rizikům a důsledkům souvisejících se sexuálním životem, včetně poučení o chráněném sexu,

k) u dětí ve 13 letech věku zhodnocení rizik do dalšího života vyplývajících z rodinné i osobní anamnézy a vyjádření k pracovnímu, případně studijnímu zaměření v souvislosti s ukončením povinné školní docházky; u osob zdravotně postižených vyjádření k omezení přípravy na pracovní uplatnění a k pracovní schopnosti a informování o možnosti požádat příslušný úřad práce o rozhodnutí, zda nejde o osobu zdravotně znevýhodněnou, podle jiného právního předpisu[2]).

(6) Obsahem preventivních prohlídek dětí v 15 letech věku je

a) celkové vyšetření a aktualizace anamnestických údajů podle odstavce 5 písm. a), kontrola, popřípadě doplnění chybějícího očkování v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem[1]),

b) zjištění hmotnosti a výšky dítěte, zjištění výškově-hmotnostního poměru a posouzení růstu dítěte podle růstových grafů z důvodu odhalení případné podvýživy, nadváhy či obezity,

c) kompletní fyzikální vyšetření, včetně prohlídky kůže a sekundárních pohlavních znaků,

d) vyšetření moče,

e) vyšetření krevního tlaku, pulzu,

f) vyšetření zraku,

g) vyšetření sluchu, řeči a hlasu,

[2]) § 8 odst.1 písm. m) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 109/2006 Sb. a zákona č. 479/2008 Sb.

h) vyšetření dutiny ústní, stavu chrupu, popřípadě doporučení stomatologického vyšetření,

i) celkové zhodnocení stavu a vývoje dítěte, poučení vztahující se ke zdravotním rizikům a důsledkům souvisejících se sexuálním životem, včetně poučení o chráněném sexu, u dívek doporučení preventivního gynekologického vyšetření podle § 4 a poučení o možnosti očkování proti karcinomu děložního čípku,

j) zhodnocení rizik do dalšího života vyplývajících z rodinné i osobní anamnézy a vyjádření k pracovnímu, případně studijnímu zaměření; u osob zdravotně postižených vyjádření k omezení přípravy na pracovní uplatnění a k pracovní schopnosti a informování o možnosti požádat příslušný úřad práce o rozhodnutí, zda nejde o osobu zdravotně znevýhodněnou, podle jiného právního předpisu[2]).

(7) Obsahem preventivních prohlídek dětí v 17 letech věku je

a) doplnění sociální, rodinné a osobní anamnézy podle odstavce 5 písm. a), kontrola, popřípadě doplnění chybějícího očkování dítěte, v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem[1]),

b) zjištění hmotnosti a výšky dítěte, zjištění výškově-hmotnostního poměru a posouzení růstu dítěte podle růstových grafů z důvodu odhalení případné podvýživy, nadváhy či obezity,

c) kompletní fyzikální vyšetření, včetně prohlídky kůže,

d) vyšetření moče,

e) vyšetření krevního tlaku, pulzu,

f) vyšetření zraku,

g) vyšetření sluchu, řeči a hlasu,

h) vyšetření dutiny ústní a stavu chrupu včetně doporučení stomatologického vyšetření,

i) poučení o chráněném sexu, u dívek doporučení preventivního gynekologického vyšetření podle § 4,

j) zhodnocení rizik do dalšího života vyplývajících z rodinné i osobní anamnézy a vyjádření k pracovnímu, případně studijnímu zaměření; u osob zdravotně postižených vyjádření k omezení přípravy na pracovní uplatnění a k pracovní schopnosti a informování o možnosti požádat příslušný úřad práce o rozhodnutí, zda nejde o osobu zdravotně znevýhodněnou, podle jiného právního předpisu[2]).

(8) Poslední preventivní prohlídka se provádí před ukončením péče u praktického lékaře pro děti a dorost, nejpozději přede dnem dovršení 19 let věku. Obsahem prohlídky je kromě obsahu prohlídky podle odstavce 7 dále

a) závěrečné zhodnocení zdravotního stavu před ukončením péče u praktického lékaře pro děti a dorost a převedením do péče praktického lékaře pro dospělé,

b) zhodnocení rizik do dalšího života vyplývajících z rodinné i osobní anamnézy, vyjádření k pracovnímu, případně studijnímu zaměření; u osob zdravotně postižených vyjádření k omezení přípravy na pracovní uplatnění a k pracovní schopnosti a informování o možnosti požádat příslušný úřad práce o rozhodnutí, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou, podle jiného právního předpisu[2]).

§ 3

Obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek v oboru stomatologie

(1) Obsahem preventivních prohlídek, které se provádějí jedenkrát ročně u dětí v prvním roce života mezi šestým až dvanáctým měsícem a dvakrát ročně u dětí a dorostu od jednoho roku života do 18 let věku, zpravidla po uplynutí 5 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky je

a) založení zdravotnické dokumentace,

b) anamnéza se zvláštním zřetelem na vývoj orofaciální soustavy ve věku 3, 6, 12 a 15 let, kdy se i tato anamnéza doplňuje,

c) vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní, anomálií v postavení zubů a čelistí,

d) prevence onkologická zaměřená na pátrání po přednádorových změnách i nádorových projevech na chrupu parodontu, čelistech a měkkých tkání obličeje a krku,

e) poučení o významu prevence stomatologických onemocnění a poučení o udržování správné hygieny dutiny ústní, o správných stravovacích návycích a o významu fluoridové prevence ve vztahu k riziku vzniku zubního kazu a riziku přenosu kariogenních mikroorganismů.

(2) Obsahem preventivních prohlídek u těhotných žen, které se provádějí dvakrát v průběhu těhotenství, je

a) vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní,

b) prevence onkologická zaměřená na pátrání po přednádorových změnách a nádorových projevech na chrupu parodontu, čelistech a měkkých tkání obličeje a krku,

c) poučení o významu prevence stomatologických

onemocnění v průběhu těhotenství u ženy i budoucího dítěte včetně poučení o správné hygieně jejich dutiny ústní, o fluoridové prevenci a nutnosti sanace chrupu před porodem k zamezení přenosu kariogenních mikroorganismů z dutiny ústní matky do dutiny ústní dítěte,

d) poučení budoucí matky o nutnosti zajistit stomatologické preventivní prohlídky svého dítěte, a to první mezi 6. až 12. měsícem jeho věku.

(3) Obsahem preventivních prohlídek u dospělých, které se provádějí jedenkrát ročně, zpravidla po uplynutí 11 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky je

a) vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní,

b) prevence onkologická zaměřená na pátrání po přednádorových změnách i nádorových projevech na chrupu, parodontu, čelistech a měkkých tkání obličeje a krku,

c) poučení o správné hygieně dutiny ústní.

§ 4

Obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek v oboru gynekologie a porodnictví

Obsahem preventivních prohlídek v oboru gynekologie a porodnictví, které se provádějí v 15 letech věku a dále jedenkrát ročně, zpravidla po uplynutí 11 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky je

a) rodinná, osobní a pracovní anamnéza a aktualizace této anamnézy se zřetelem na známé rizikové faktory,

b) klinické vyšetření prsů v 15 letech a dále od 25 let věku při pozitivní rodinné anamnéze na dědičný či familiární výskyt zhoubného nádoru prsu nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů,

c) prohlídka kůže a palpační vyšetření regionálních mízních uzlin v oblasti pohlavních orgánů,

d) vyšetření v zrcadlech, kolposkopické vyšetření; neprovádí se u virgo žen,

e) odběr materiálu z děložního čípku k cytologickému, případně bakteriologickému či virologickému vyšetření; neprovádí se u virgo žen,

f) palpační bimanuální vyšetření,

g) poučení o významu preventivní protirakovinné prohlídky,

h) nácvik samovyšetřování prsů při první prohlídce u registrujícího lékaře,

i) u žen od 45 let věku předání doporučení k provedení screeningového mamografického vyšetření a nezbytných doplňujících vyšetření ve dvouletých intervalech. Jestliže žena již absolvovala vyšetření podle § 1 písm. g) v období kratším než dva roky a je k dispozici výsledek, vyšetření se nezajišťuje,

j) stanovení okultního krvácení ve stolici speciálním testem u žen od 50 let do 54 let věku, od 55 let věku ve dvouletých intervalech nebo jednou za 10 let doporučení k provedení screeningové kolonoskopie; jestliže žena již absolvovala vyšetření podle § 1 písm. f) v uvedených intervalech a je k dispozici výsledek, vyšetření se nezajišťuje.

§ 5

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 56/1997 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek.
2. Vyhláška č. 183/2000 Sb., kterou se mění vyhláška č. 56/1997 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek.
3. Vyhláška č. 372/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 56/1997 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek, ve znění vyhlášky č. 183/2000 Sb.

§ 6

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. února 2010.

Ministryně:

Jurásková v. r.

4

VYHLÁŠKA

ze dne 17. prosince 2009,

kterou se mění vyhláška č. 423/2004 Sb., kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 321/2008 Sb.

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 90 odst. 2 písm. c) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních):

Čl. I

Vyhláška č. 423/2004 Sb., kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 321/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písm. b) se na konci bodu 2 slovo „nebo“ a bod 3 zrušují.

2. V § 2 písm. d) bodu 3 se slova „a které má vypracovaný plán celoživotního vzdělávání zaměstnanců“ zrušují.

3. V § 2 písmeno e) zní:

„e) školicí akcí vzdělávací akce,

1. která trvá alespoň 4 hodiny v každém dni,
2. jejíž program se týká výkonu příslušného zdravotnického povolání nelékařského zdravotnického pracovníka a
3. která je pořádána akreditovaným zařízením[4]) nebo zařízením, kterému vydalo souhlasné stanovisko profesní sdružení,“.

4. V § 2 písm. f) v úvodní části ustanovení se slovo „vzdělávací“ zrušuje.

5. V § 2 písm. f) bodu 5 a písm. g) bodu 4 se za slovo „zaměstnance“ vkládají slova „nebo členy“.

6. V § 2 písm. g) v úvodní části ustanovení se slova „vzdělávací akce garantována mezinárodní organizací“ nahrazují slovem „akce“.

7. V § 2 písm. h) bodu 5 se slova „za učební pomůcku se považuje CD-ROM nebo odborný podklad pro akci celoživotního vzdělávání, včetně e-learningového kurzu;“ zrušují.

8. V § 2 písmena k) a l) znějí:

„k) posterem druh účasti na odborném sdělení obsahujícím komentovaná témata, tabulky nebo fotografie zveřejněné na tabulích na kongresech, odborných konferencích, pracovních dnech, sjezdech nebo sympoziích,

l) e-learningovým kurzem forma vzdělávací akce nebo inovačního kurzu, která je ukončena závěrečným testem,

1. jejíž program se týká výkonu příslušného nelékařského zdravotnického povolání a
2. která je pořádána akreditovaným zařízením[4]) nebo zařízením, kterému vydalo souhlasné stanovisko profesní sdružení,“.

9. V § 3 odst. 2 se slova „náleží 3 kredity“ nahrazují slovy „, nejde-li o pedagogickou činnost, náleží 4 kredity“ a poslední věta se zrušuje.

10. V § 3 odstavec 3 zní:

„(3) Za účast na semináři, nejde-li o pedagogickou činnost, náleží 1 kredit.“.

11. V § 3 se doplňuje odstavec 7, který včetně poznámky pod čarou č. 7a zní:

„(7) Za absolvování e-learningového kurzu v délce alespoň

a) 15 stran zpracovaných podle technické normy o úpravě písemností [7a]) náleží 2 kredity,

b) 30 stran zpracovaných podle technické normy o úpravě písemností [7a]) náleží 3 kredity.

[7a]) ČSN 01 6910 – Úprava písemností zpracovaných textovými editory.“.

12. V § 3a odst. 2 se za slovo „hodinu“ vkládají slova „nebo přednesení odborného sdělení“.

13. V § 3b odst. 1 se slova „odst. 1 až 6“ zrušují.

14. V § 3b odst. 2 se slova „odst. 1 písm. d) až f)“ nahrazují slovy „d) až g)“.

15. V § 4 odst. 1 se číslo „6“ nahrazuje číslem „7“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Kredity náležející za účast na jednotlivých formách celoživotního vzdělávání, které se konaly před dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, se započítávají v počtu stanoveném vyhláškou č. 423/2004 Sb. ve znění účinném do dne nabytí účinnosti této vyhlášky.

Čl. III

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. února 2010.

Ministryně:

Jurásková v. r.

5

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl dne 19. listopadu 2009 v plénu složeném z předsedy soudu Pavla Rychetského a soudců Stanislava Balíka, Františka Duchoně, Vojena Güttlera, Pavla Holländera, Ivany Janů, Vladimíra Kůrky, Dagmar Lastovecké, Jiřího Muchy, Jana Musila (soudce zpravodaje) a Jiřího Nykodýma o návrhu Nejvyššího správního soudu na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 139 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, za účasti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky jako účastníka řízení

takto:

Ustanovení § 139 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 362/2003 Sb., pokud vylučovalo přezkumnou pravomoc soudu ve věcech nároků uplatňovaných podle § 124 zákona č. 154/1994 Sb., bylo v rozporu s článkem 1, článkem 36 odst. 1 a 2, článkem 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a s článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Odůvodnění

I. Rekapitulace návrhu

1. V návrhu, doručeném Ústavnímu soudu dne 25. 5. 2007, se Nejvyšší správní soud domáhá toho, aby Ústavní soud rozhodl, že ustanovení § 139 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní a informační službě, (dále též jen „zákon o BIS"), ve znění účinném do 31. 12. 2006, tj. před novelizací provedenou zákonem č. 362/2003 Sb., je v rozporu s čl. 1, čl. 36 a čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina"), tedy s ústavním pořádkem České republiky.

Návrhem napadené ustanovení znělo:
„Soud nepřezkoumává rozhodnutí služebního orgánu s výjimkou rozhodnutí o
a) propuštění ze služebního poměru podle § 40 odst. 1 písm. c) nebo d),
b) náhradě škody, přesahuje-li požadovaná částka 5 000 Kč.".

2. Navrhovatel uvádí, že předmětný návrh podává v souvislosti se svou rozhodovací činností ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 65/2006. V ní stěžovatelka Bc. E. R. napadá kasační stížností usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2006 č. j. 8 Ca 57/2006-27, kterým byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí ředitele Bezpečnostní a informační služby (dále jen „ředitel BIS") ze dne 10. 1. 2006 č. j. 29-7/2005-BIS-1, jímž bylo jako opožděné zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí ředitele BIS ze dne 7. 11. 2005 č. j. 11-31/2005-BIS-1 o přiznání úmrtného. Městský soud v Praze žalobu usnesením odmítl jako nepřípustnou, protože byla podána proti rozhodnutí, které je ze soudního přezkumu podle ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS vyloučeno.

3. Nejvyšší správní soud, který má rozhodnout o kasační stížnosti, při předběžném projednání věci dospěl k závěru, že ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS, které již bylo a dále bude nutné ve věci aplikovat, nelze vyložit ústavně konformním způsobem, neboť je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Nejvyšší správní soud proto přerušil řízení a ve smyslu ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava") navrhuje, aby Ústavní soud vyslovil protiústavnost § 139 odst. 1 zákona o BIS, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 362/2003 Sb., s tím, že právní názor Ústavního soudu bude pro něj v dalším řízení závazný.

4. Na podporu svého názoru a s odvoláním na „procesně obdobnou situaci" navrhovatel poukazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/2000 ze dne 10. 1. 2001 (N 5/21 SbNU 29; 78/2001 Sb.)*, v němž Ústavní soud rovněž rozhodoval o návrhu obecného soudu, který napadal zákonné ustanovení v době rozhodování Ústavního soudu již novelizované.

5. Nad rámec návrhu poukazuje navrhovatel na znění ustanovení § 67 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, které je u derogace právních předpisů v řízení o kontrole norem založeno na účincích ex nunc, nikoli ex tunc. Toto pravidlo nelze podle jeho názoru vnímat mechanicky, neboť v takovém případě by mohlo docházet k opomíjení podstaty normativní regulace.

6. V souvislosti se zákazem retroaktivního působení právních předpisů, jehož přímým důsledkem je povinnost všech orgánů aplikujících právo používat právní předpisy v takové podobě, v jaké platily v době, v níž došlo k rozhodným právním skutečnostem, navrhovatel zdůrazňuje, že i když právní předpis může být, resp. je v době rozhodování Ústavního soudu změněn nebo dokonce bez náhrady zrušen, přesto musí být i nadále aplikován na právní vztahy dřívější, vzniklé za doby jeho platnosti a účinnosti. Navrhovatel upozorňuje, že pokud by se Ústavní soud odmítl jeho návrhem zabývat právě z důvodu pozdější derogace napadeného právního předpisu, vyvolal by takovým postupem situaci, v níž by došlo k porušení základních práv a svobod účastníků řízení. Případná ochrana ústavních práv účastníků řízení, která by byla Ústavním soudem poskytnuta až po rozhodnutí obecných soudů, se navrhovateli jeví jako „neefektivní" a „nesystémová", neboť vždy je třeba vycházet z obsahu článku 4 Ústavy, který zaručuje základním právům a svobodám soudní ochranu. Z tohoto důvodu navrhovatel trvá na tom, aby Ústavní soud při svém rozhodování neopomenul sledovat zájem celé soustavy obecných soudů na řádném fungování všech jejích dílčích článků.

7. Navrhovatel si je vědom toho, že Ústavní soud při aplikaci ustanovení § 67 zákona o Ústavním soudu v rámci tzv. abstraktní kontroly norem [ve smyslu § 64 odst. 1 písm. a) a b) zákona o Ústavním soudu] zastavuje řízení, jestliže napadené ustanovení zákona pozbude platnosti. Navrhovatel však zdůrazňuje, že druhý z případů kontroly norem – konkrétní kontrola norem [§ 64 odst. 1 písm. c) a e) a odst. 3 zákona o Ústavním soudu] – je založen na zcela jiné koncepci, jejímž smyslem je vyloučení protiústavní aplikace napadené části právního předpisu v konkrétní věci.

8. Ve vztahu k meritu věci navrhovatel argumentuje poukazem na nemožnost soudní ochrany základních práv stěžovatelky, neboť podle napadeného ustanovení je vyloučen soudní přezkum rozhodnutí ředitele BIS, což podle jeho názoru představuje flagrantní porušení základních práv stěžovatelky ve smyslu článku 36 odst. 1 a 2 Listiny, tedy dotčení základního procesního práva mít za splnitelných podmínek přístup k soudu a žádat u něj ochranu pro své právo včetně práva na spravedlivý proces. Z hlediska ústavní ochrany v oblasti správního práva poukazuje navrhovatel na druhou větu odstavce 2 článku 36 Listiny, která nepřipouští možnost vyloučit ze soudního přezkumu věci, v nichž se orgán veřejné moci dostal do konfliktu s některými ze základních práv nebo svobod. Vyloučení ze soudního přezkumu je možné v případě rozhodování orgánu veřejné správy o subjektivních veřejných právech, nikoli však při rozhodování orgánu veřejné moci o základních právech nebo svobodách zaručených Listinou. V tomto případě jde o dotčení sociálního práva jako základního práva upraveného v článku 30 odst. 1 Listiny, v němž je uvedeno právo občanů na přiměřené hmotné zabezpečení v případě ztráty živitele. Po skončení služebního poměru se příslušníkům BIS vyplácejí některé dávky,

* pozn. red.: Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 21, nález č. 5, str. 29 a násl., vyhlášen pod č. 78/2001 Sb.

jako jsou výsluhový příspěvek, odchodné, a skončí-li služební poměr smrtí, vyplácí se pozůstalým úmrtné. Úmrtné je v daném případě speciální formou zabezpečení pozůstalých při ztrátě živitele.

9. Pokud bylo takové rozhodnutí týkající se základního sociálního práva ze soudního přezkumu podle znění citovaného ustanovení ve znění účinném do 31. 12. 2006 vyloučeno, nebyla taková úprava podle navrhovatele v souladu s právem na spravedlivý proces, a tedy ani s článkem 36 Listiny.

10. Navrhovatel vyslovuje pochybnosti ohledně reálné možnosti objektivně nezávislého a nestranného rozhodování ředitele BIS, mají-li být dodrženy principy spravedlivého procesu, a to za situace, v níž ředitel BIS podle ustanovení § 135 odst. 1 zákona o BIS rozhoduje o opravném prostředku účastníka řízení proti rozhodnutí ředitele BIS.

11. Důvody, které vedly navrhovatele k závěru o protiústavnosti ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS ve znění účinném do 31. 12. 2006, byly již dříve použity v argumentaci týkající se rozhodnutí pléna Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005 sp. zn. Pl. ÚS 11/04 (N 89/37 SbNU 207; 220/2005 Sb.) o návrhu na zrušení ustanovení § 77k odst. 6 zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

12. I když navrhovatel připouští, že dosažení záruk uvedených v ustanovení článku 36 odst. 2 Listiny neznamená bezpodmínečný přezkum rozhodnutí pouze soudem (ale je možné i jiným tribunálem), je třeba trvat na tom, aby šlo o orgán nezávislý, jehož členové jsou a mohou objektivně být při svém rozhodování nezávislí a nestranní. Touto problematikou se ostatně zabýval Ústavní soud např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 28/98 ze dne 23. 11. 1999 (N 161/16 SbNU 185; 2/2000 Sb.), případně v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/2000 ze dne 17. 1. 2001 (N 8/21 SbNU 55; 52/2001 Sb.).

13. Závěrem navrhovatel připomíná, že ve správním soudnictví jsou nejčastěji (jako je tomu i v projednávané věci) rozhodovány spory mezi exekutivními složkami státu a osobami soukromého práva, což vyžaduje dostatek účinných garancí zachování nezávislosti a nestrannosti rozhodování, bez souběžných vazeb k moci výkonné. Tato kritéria jsou splněna u soudců; není tomu tak při realizaci práva procesní obrany odvolatele proti rozhodnutí ředitele BIS, což shledává navrhovatel rozporným s článkem 1, článkem 36 a s článkem 37 odst. 3 Listiny.

II. Rekapitulace předchozího řízení

14. Z připojeného spisu Nejvyššího správního soudu vedeného pod sp. zn. 5 As 65/2006 (k němuž byl připojen spis Městského soudu v Praze sp. zn. 8 Ca 57/2006) se zjišťuje, že Bc. E. R. (v dřívějším řízení v procesním postavení žalobkyně) se žalobou podanou proti Bezpečnostní informační službě domáhala zrušení rozhodnutí ředitele BIS ze dne 10. 1. 2006 č. j. 29-7/2005-BIS-1, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí ředitele BIS ze dne 7. 11. 2005 o přiznání úmrtného po jejím zemřelém manželovi ve výši 112 491 Kč (podle ustanovení § 124 zákona o BIS), které bylo přiznáno jí (a poměrně rozděleno) i jejím dvěma nezletilým dětem. S tímto rozdělením přiznané částky žalobkyně nesouhlasila, neboť podle jejího názoru mělo být úmrtné v uvedené výši přiznáno každému z pozůstalých, nikoli poměrně rozděleno.

15. Žalobkyně uvedla, že převzetí rozhodnutí ředitele BIS ze dne 7. 11. 2005 potvrdila svým podpisem až dne 7. 12. 2005, i když s jeho zněním byla již dříve seznámena. Opravný prostředek podala k poštovní přepravě dne 22. 11. 2005, tedy podle jejího názoru v zákonné lhůtě.

16. Rozhodnutím ředitele BIS ze dne 10. 1. 2006 č. j. 29-7/2005-BIS-1 bylo odvolání žalobkyně (doručené řediteli BIS dne 28. 11. 2005) z důvodu „promlčení odvolací lhůty" zamítnuto.

17. Jak se uvádí v jeho odůvodnění, žalobkyně převzala rozhodnutí ředitele BIS ze dne 7. 11. 2005 č. j. 11-31/2005-BIS-1 oproti podpisu již dne 8. 11. 2005. Patnáctidenní lhůta k odvolání jí tedy

začala běžet dnem 9. 11. 2005 a skončila 23. 11. 2005. Pokud bylo odvolání řediteli BIS doručeno dne 28. 11. 2005, stalo se tak až po zákonné odvolací lhůtě.

18. Městský soud v Praze usnesením ze dne 30. 5. 2006 č. j. 8 Ca 57/2006-27 žalobu odmítl (výrok I.). Důvodem odmítnutí byla skutečnost, že v dané věci nejde o rozhodnutí služebního orgánu o propuštění ze služebního poměru podle § 40 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona o BIS, ani nejde o rozhodnutí o náhradě škody s částkou přesahující 5 000 Kč. Protože přezkum jiných rozhodnutí služebního orgánu není možný (§ 139 odst. 1 zákona o BIS) a žaloba byla podána proti rozhodnutí, které je z přezkumu soudu vyloučeno, shledal Městský soud v Praze žalobu nepřípustnou [§ 68 písm. e) a § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního].

19. Odmítavé usnesení Městského soudu v Praze napadla žalobkyně kasační stížností z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) soudního řádu správního.

III. Vyjádření účastníka řízení

20. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky ve svém vyjádření k návrhu, podepsaném jejím předsedou Ing. Miloslavem Vlčkem, uvedla, že napadené ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS bylo v nezměněné podobě součástí tohoto zákona až do jeho zrušení zákonem č. 362/2003 Sb. s účinností k 1. 1. 2007. Zákon o BIS (sněmovní tisk 1015) byl schválen na 21. schůzi Poslanecké sněmovny dne 7. 7. 1994 a dne 27. 7. 1994 byl vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 49 pod č. 154/1994 Sb.

21. Zákon č. 362/2003 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, (sněmovní tisk 257) byl schválen dne 2. 7. 2003 na 18. schůzi Poslanecké sněmovny a byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 31. 10. 2003 pod č. 362/2003 Sb., přičemž nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007 (ustanovení čl. II zákona č. 530/2005 Sb.). Oba zákony, tedy jak zákon o BIS, tak i zákon č. 362/2003 Sb., byly řádně přijaty, podepsány a vyhlášeny. Zákonodárce vycházel z přesvědčení, že přijatá zákonná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, i když bylo napadené ustanovení zákona o BIS zákonodárcem později zrušeno.

22. Poslanecká sněmovna nesdílí právní výklad článku 95 odst. 2 Ústavy obsažený především v nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/2000 (k němuž se přiklonil i Nejvyšší správní soud). Tímto výkladem si prý Ústavní soud „dovodil kompetenci neuvedenou v čl. 87 Ústavy“, přičemž takový právní výklad údajně nebere na vědomí úmysl zákonodárce, který citovaný článek Ústavy zasadil do konkrétního ústavního kontextu dále dotvářeného zákonem o Ústavním soudu.

23. V další části vyjádření jsou podrobovány kritice argumenty navrhovatele, jimiž se snažil podpořit svůj názor o nezbytnosti a nezastupitelnosti úlohy Ústavního soudu při posuzování návrhu na vyslovení protiústavnosti konkrétního ustanovení zákona. Účastník řízení tvrdí, že i když zákonodárce přijme právní úpravu, která se ukáže jako „neefektivní“, je (pouze) na zákonodárci, aby efektivnost právní úpravy vyhodnotil a poté ji případně nahradil jinou, dokonalejší právní úpravou.

24. Obecné soudy však prý nic neopravňuje k tomu, aby z vlastního rozhodnutí zákonnou úpravu neaplikovaly, i když se jim jeví jako neefektivní. Není totiž věcí soudu (obecného), aby podle svého vnitřního přesvědčení posuzoval, „co je a co není v souladu s ústavním pořádkem“. Argument uváděný navrhovatelem se v této souvislosti redukuje na konstrukci dovozované přímé aplikace článku 95 odst. 2 Ústavy, tj. na „oprávnění obecných soudů na konzultaci s Ústavním soudem“. Jestliže zákonodárce takovou kompetenci Ústavnímu soudu neposkytl, není zde zákonná možnost opravňující obecné soudy se jí dovolávat.

25. Právní situaci nastalou v projednávané věci srovnává účastník řízení s jí podobnou, řešenou v nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/2000, a dovozuje, že obecný soud měl nejprve sám zkou-

mat, zda zpochybňované ustanovení nelze vyložit způsobem ústavně konformním, případně zda je jeho aplikace v projednávané věci nezbytná a správná. Navrhovateli pak vytýká, že zvolil složitý postup, pokud si z možných výkladů tzv. obyčejného práva zvolil ten, který ho nutí aplikovat již neplatné ustanovení zákona o BIS o vyloučení soudního přezkumu, aby vzápětí konstatoval rozpornost napadeného ustanovení s ústavním pořádkem České republiky a inicioval jeho přezkum Ústavním soudem s jediným cílem – napadené ustanovení v jím řešeném případu neaplikovat. Navrhovatel prý dostatečně nepřihlédl ke skutečnosti, že napadené ustanovení již v době jeho posouzení neplatilo a nová právní úprava obsažená v zákoně č. 362/2003 Sb., účinná od 1. 1. 2007, již v obdobných případech soudní přezkum nevylučuje.

26. I když účastník řízení vychází z platné právní úpravy stanovující, že soud při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu, má za to, že po zrušení dosavadní právní úpravy by jí již rozhodující soud neměl být nadále vázán, pokud „její užití neukládají ani přechodná ustanovení nové právní úpravy". V rámci těchto úvah vyslovuje účastník řízení své přesvědčení, že není zřejmé, jaké hodnoty právního státu či jaká základní práva a svobody by navrhovatel porušil, pokud by s ohledem na novou právní úpravu připustil soudní přezkum rozhodnutí správního orgánu, které podle dosavadní právní úpravy přezkoumávat nebylo možné.

27. Účastník řízení považuje návrh navrhovatele na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS za nepřípustný.

IV. Upuštění od ústního jednání

28. Podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu může Ústavní soud se souhlasem účastníků od ústního jednání upustit, nelze-li od něj očekávat další objasnění věci. Vzhledem k tomu, že jak navrhovatel ve svém návrhu, tak i předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky vyjádřili svůj souhlas s upuštěním od ústního jednání a i vzhledem k tomu, že Ústavní soud měl za to, že od jednání nelze očekávat další objasnění věci, bylo od ústního jednání v předmětné věci upuštěno.

V. Kontrola ústavnosti již neplatné, avšak aplikovatelné právní normy

29. Ústavní soud se nejprve zabýval posouzením, zda mu přísluší meritorně projednávat podaný návrh, protože navrhovatel se nedomáhá zrušení napadeného zákonného ustanovení, nýbrž jen vyslovení jeho protiústavnosti. Takový petit návrhu ovlivnila skutečnost, že dnem 31. 10. 2003 nabyl platnosti a dnem 1. 1. 2007 nabyl účinnosti zákon č. 362/2003 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, jímž došlo nejen ke změně zákona o BIS, ale také celé řady dalších právních předpisů.

30. Zákon č. 362/2003 Sb. zrušil návrhem napadené ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS (srov. část čtvrtá čl. IV bod 3). Tuto problematiku nyní upravuje jiný zákon, a to zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který v ustanovení § 196 odst. 1 umožňuje přezkoumávání všech rozhodnutí, která byla vydána v řízení podle tohoto zákona, soudem. Podle tvrzení navrhovatele bylo napadené ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS v řízení před Městským soudem v Praze, ve znění před novelizací, aplikováno, tedy i v řízení o podané kasační stížnosti bude muset být aplikace napadeného ustanovení přezkoumána, což bylo zásadním důvodem, proč se navrhovatel podle ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy obrátil na Ústavní soud.

31. Ústavní soud již v předchozích judikátech dospěl k závěru, že z článku 95 odst. 2 Ústavy vyplývá, že jeho povinností je přezkoumat ústavnost napadeného ustanovení zákona, i když již bylo zrušeno (změněno), a to za podmínky, že adresátem tvrzeného důvodu protiústavnosti je veřejná moc,

tedy nikoli subjekt soukromého práva, a za podmínky, že napadené ustanovení zákona má být při řešení dosud neskončené věci použito obecným soudem. Takový právní názor je vysloven např. v nálezu ze dne 10. 1. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 33/2000 (viz výše), jakož i v nálezech dalších [např. nález sp. zn. Pl. ÚS 72/06 ze dne 29. 1. 2008 (N 23/48 SbNU 263; 291/2008 Sb.), nález sp. zn. Pl. ÚS 38/06 ze dne 6. 2. 2007 (N 23/44 SbNU 279; 84/2007 Sb.)].

32. Tyto podmínky jsou v projednávané věci splněny.

33. V projednávané věci je nutné zodpovědět otázku, zda napadené ustanovení bylo ve věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 8 Ca 57/2006 skutečně aplikováno v rozsahu, jehož přezkum je navrhován, a pokud tomu tak nebylo, byť v odůvodnění usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2006 č. j. 8 Ca 57/2006-27 je na ně odkazováno, zda a do jaké míry je této skutečnosti nutné přiznat relevanci právě v řízení o kontrole norem před Ústavním soudem.

34. Jak vyplývá z popisu předmětného řízení u obecného soudu, je zřejmé, že předmětem řízení ve věci samé bylo úmrtné přiznané pozůstalým po příslušníkovi BIS, které patří s ohledem na právní úpravu uvedenou v hlavě osmé části čtvrté zákona o BIS, ve znění účinném do 31. 12. 2006, mezi nároky související se skončením služebního poměru [§ 124 ve vztahu k ustanovení § 38 písm. e) citovaného zákona].

35. Proto Ústavní soud dospěl k závěru, že Nejvyšší správní soud je oprávněným navrhovatelem, a jsou tak splněny podmínky jeho aktivní legitimace v řízení o kontrole norem ve vztahu k ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS.

VI. Obsahové posouzení ústavnosti napadeného zákonného ustanovení

36. Ústavní soud dále přikročil k obsahovému posouzení (části) napadeného zákonného ustanovení z hlediska jeho souladu s ústavním pořádkem České republiky, přičemž vzal v úvahu, že petitem návrhu je napadeno nikoli celé ustanovení § 139 zákona o BIS, ale jen jeho odstavec 1, který upravuje výjimku z pravidla, že soud nepřezkoumává rozhodnutí služebního orgánu.

37. Výjimky z pravidla nepřezkoumávat rozhodnutí služebního orgánu se zjevně týkají oblasti nároků spojených se skončením služebního poměru příslušníka BIS při jeho propuštění (§ 38 a 40 zákona o BIS); v souvislosti se skončením služebního poměru příslušníka BIS vznikají nároky na výplatu některých dávek, jako je odchodné (§ 116), platové vyrovnání (§ 117), příspěvek za službu (§ 119); pokud skončí služební poměr příslušníka BIS úmrtím, vyplácí se pozůstalým úmrtné (§ 124).

38. Problematikou příspěvku za službu i výsluhového příspěvku se Ústavní soud ve svých rozhodnutích zabýval již několikrát [viz např. nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 9/95 ze dne 28. 2. 1996 (N 16/5 SbNU 107; 107/1996 Sb.), usnesení sp. zn. II. ÚS 164/01 a sp. zn. III. ÚS 209/01 (ve SbNU neuveřejněna, dostupná na http://nalus.usoud.cz) a nález sp. zn. IV. ÚS 150/01 ze dne 9. 10. 2003 (N 117/31 SbNU 57)].

39. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/95 se Ústavní soud přiklonil ke stanovisku Ministerstva práce a sociálních věci a konstatoval, že „v právním řádu České republiky jsou tyto dávky koncipovány jako určitá forma finanční kompenzace za práce vykonávané ve ztížených podmínkách a určitých osobních omezení vyplývajících z charakteru práce v ozbrojených složkách státu (resp. bezpečnostních sborech). Jsou součástí dávek sociálního charakteru souvisejících s ukončením služebního poměru příslušníků těchto sborů".

40. Ve smyslu výše uvedeném lze bezesporu nahlížet i na úmrtné jako na jednu ze sociálních dávek. Úmrtné je součástí práva na přiměřené hmotné zabezpečení při ztrátě živitele, chráněného článkem 30 odst. 1 Listiny.

41. Podle článku 4 odst. 2 Listiny mohou být meze základních práv a svobod upraveny za podmínek stanovených Listinou jen zákonem, přičemž musí být šetřena podstata a smysl základních práv a svobod (čl. 4 odst. 4 Listiny). S podmínkou šetření základních práv a svobod není slučitelná taková právní úprava, která vylučuje soudní přezkum rozhodnutí služebního orgánu o nárocích sociálního charakteru.

42. Novelou zákona o BIS provedenou zákonem č. 362/2003 Sb. s účinností od 1. 1. 2007 byla ustanovení § 22 až 146a včetně poznámek pod čarou č. 8) až 28) a 30) zrušena, tedy včetně napadeného ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS. Je tedy zjevné, že zákonodárce, vědom si nerovného postavení příslušníků bezpečnostních sborů s ostatními státními zaměstnanci, novou právní úpravou umožnil přezkoumání všech pravomocných rozhodnutí služebních orgánů vydaných v řízení podle označeného zákona soudem.

43. I když v oblasti práv hospodářských, sociálních, kulturních a menšinových je to stát, kterému je umožněno preferenční zacházení s určitými skupinami jinak složitě sociálně, kulturně, profesně či jinak rozvrstvené společnosti, přičemž zákonodárce realizuje přijímáním právních norem své představy o přípustných mezích faktických nerovností uvnitř společnosti, je stále patrnější snaha zaručovat příslušníkům bezpečnostních sborů stejný standard ochrany jejich procesních práv, jako je tomu u ostatních státních zaměstnanců, a poskytnout jim možnost domoci se ochrany jejich základních práv ve smyslu čl. 1, čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 37 odst. 3 Listiny u nezávislého a nestranného soudu. Takový standard v napadeném ustanovení § 139 odst. 1 písm. a) zákona o BIS nebyl respektován. Novou právní úpravou bylo vyjádřeno přesvědčení zákonodárce, že pro další trvání rozdílného přístupu v této oblasti právní úpravy nejsou relevantní důvody.

44. Ústavní soud ostatně již v nálezu ze dne 9. 10. 2003 sp. zn. IV. ÚS 150/01 (viz výše), v němž se zabýval problematikou příspěvku za službu a jeho dopadem do právní sféry stěžovatele, vyjádřil názor, že pokud dosavadní (tj. ke dni 31. 12. 2006) právní úprava neumožňuje, aby veškerá rozhodnutí správních orgánů o občanských právech a závazcích podléhala přezkumu soudem nebo jiným nezávislým orgánem tak, jak to má na mysli čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Úmluva"), je možno takový postup považovat za nežádoucí exces.

45. Ústavní soud se zabýval otázkou, zda soudní výluka přezkoumávání rozhodnutí funkčního orgánu ve věcech nároků na úmrtné podle § 124 zákona o BIS (s výjimkami uvedenými v napadeném ustanovení § 139 odst. 1 zákona o BIS) zaručovala účastníkům řízení nezávislost a nestrannost rozhodování, a tedy i spravedlnost řízení vedeného podle zákona o BIS, a dospěl k závěru, že tomu tak nebylo. Exekutivní orgán, který reprezentuje své zájmy v oblasti služebních vztahů, vydával nejen prvoinstanční rozhodnutí, ale současně rozhodoval v druhé instanci o opravném prostředku proti němu. Za situace, v níž neexistoval přezkum nezávislým a nestranným orgánem, záviselo rozhodnutí na vůli jediné instituce, kterou již z povahy věci nelze považovat za nezávislou či nestrannou. Je zřejmé, že taková úprava odporuje obecně uznávanému smyslu a účelu čl. 36 odst. 2 Listiny, stejně jako čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 4 Ústavy, který stanoví, že základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci.

46. Ústavní soud si je vědom specifických rysů rozhodování o služebních záležitostech týkajících se příslušníků zpravodajských služeb. Informace vyšlé najevo v průběhu takového rozhodování se dotýkají oblasti bezpečnostních rizik a zájmů státu, což se může projevit v omezení garancí některých běžných procesních záruk řádného, a tedy i spravedlivého procesu, jako je např. veřejnost jednání. Obdobnou situaci posuzoval Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 377/04 ze dne 6. 9. 2007 (N 136/46 SbNU 283) v souvislosti s projednáváním ústavní stížnosti napadající rozhodování ve věcech utajovaných skutečností a zde zdůraznil, že „i v takovém typu řízení je úkolem zákonodárce umožnit zákonnou formou realizaci přiměřených záruk na ochranu soudem, byť podle povahy věci ... na ochranu zvláštní a diferencovanou". Z hlediska ochrany základních práv a svobod nemůže veřejný zájem na nezveřejňování těchto konkrétních okolností znamenat úplnou rezignaci na ochranu základních lidských práv a svobod, zejména na soudní přezkum správních rozhodnutí.

47. Ústavní soud z důvodů výše uvedených dospěl k závěru, že ustanovení § 139 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 362/2003 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, je v rozporu s čl. 1, čl. 36, čl. 37 odst. 3 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a proto návrhu Nejvyššího správního soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy vyhověl.

48. S ohledem na čl. 89 odst. 2 Ústavy jsou orgány veřejné moci povinny důsledky shledané protiústavnosti promítnout do své rozhodovací praxe, tedy neaplikovat citované ustanovení při řešení konkrétních případů.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. **Rychetský** v. r.

6

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 123/1998 Sb.,
o právu na informace o životním prostředí, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 132/2000 Sb., zákonem č. 6/2005 Sb., zákonem č. 413/2005 Sb. a zákonem č. 380/2009 Sb.

ZÁKON

o právu na informace o životním prostředí

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1
Předmět úpravy

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství[1]) a upravuje zabezpečení práva na přístup k informacím o životním prostředí a na včasné a úplné informace o životním prostředí[1a]), na vytvoření podmínek pro výkon tohoto práva a podporu aktivního zpřístupňování informací o životním prostředí ze strany povinných subjektů. Stanoví

a) podmínky výkonu práva na včasné a úplné informace o životním prostředí, jimiž disponují povinné subjekty podle tohoto zákona nebo které jsou k dispozici pro tyto subjekty,

b) přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, kterými disponují povinné subjekty podle tohoto zákona nebo které jsou k dispozici pro tyto subjekty,

c) základní podmínky a lhůty pro zpřístupňování informací a důvody, pro které mohou povinné subjekty podle tohoto zákona odepřít zpřístupnění informace,

d) aktivní zpřístupňování informací o životním prostředí a podporu používání zařízení umožňující dálkový přístup,

e) pravidla pro zřízení infrastruktury pro prostorová data pro účely politik životního prostředí a politik nebo činností, které mohou mít vliv na životní prostředí a zpřístupňování prostorových dat prostřednictvím síťových služeb na Národním geoportálu INSPIRE (dále jen „geoportál"),

f) vzdělávání, výchovu a osvětu v oblasti ochrany životního prostředí.

(2) Zpřístupňování údajů získaných pro statistické účely a zpřístupňování statistických informací se řídí zvláštním zákonem[2]).

§ 2
Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) informacemi o životním prostředí (dále jen „informace") informace v jakékoliv technicky proveditelné podobě, které vypovídají zejména o

1. stavu a vývoji životního prostředí, o příčinách a důsledcích tohoto stavu,
2. připravovaných nebo prováděných činnostech a opatřeních a o uzavíraných dohodách, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,
3. stavu složek životního prostředí, včetně geneticky modifikovaných organismů, a o interakci mezi nimi, o látkách, energii, hluku, záření, odpadech včetně radioaktivních odpadů a dalších emisích do životního prostředí, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat jeho složky, a o důsledcích těchto emisí,

---

[1]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE).

[1a]) Čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, publikované usnesením Předsednictva ČNR pod č. 2/1993 Sb.

[2]) Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

4. využívání přírodních zdrojů a jeho důsledcích na životní prostředí a rovněž údaje nezbytné pro vyhodnocování příčin a důsledků tohoto využívání a jeho vlivů na živé organismy a společnost,
5. vlivech staveb, činností, technologií a výrobků na životní prostředí a veřejné zdraví a o posuzování vlivů na životní prostředí,
6. správních řízeních ve věcech životního prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí, peticích a stížnostech v těchto věcech a jejich vyřízení a rovněž informace obsažené v písemnostech týkajících se zvláště chráněných součástí přírody a dalších součástí životního prostředí chráněných podle zvláštních předpisů,
7. ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování a dalších opatřeních a postupech ve věcech životního prostředí, pokud byly pořízeny zcela nebo zčásti z veřejných prostředků,
8. stavu veřejného zdraví, bezpečnosti a podmínkách života lidí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
9. stavu kulturních a architektonických památek, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
10. zprávách o provádění a plnění právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí,
11. mezinárodních, státních, regionálních a místních strategiích a programech, akčních plánech apod., jichž se Česká republika účastní, a zprávách o jejich plnění,
12. mezinárodních závazcích týkajících se životního prostředí a o plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána,
13. zdrojích informací o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů;

b) povinnými subjekty

1. správní úřady a jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků[3]),
2. právnické nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v oblasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí[4]),
3. právnické osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty uvedenými v bodech 1 a 2, jakož i fyzické osoby pověřené těmito subjekty, které na základě právních předpisů nebo dohody s těmito subjekty poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí a jeho jednotlivých složek (dále jen „pověřená osoba“);

c) zpřístupňováním informací jejich poskytování jakoukoliv technicky proveditelnou formou jednotlivým právnickým nebo fyzickým osobám, jež o ně požádaly, (dále jen „žadatel“), přímé nahlížení do písemností nebo jiných souborů informací, pořizování výpisů, opisů nebo kopií žadatelem v sídle nebo v jiných prostorách povinných subjektů a informování o způsobech a metodách získání jednotlivých informací;

d) aktivním zpřístupňováním informací jejich poskytování neomezenému okruhu subjektů, aniž by bylo třeba podat žádost;

e) prostorovými daty data, včetně jejich identifikovatelných skupin, v elektronické podobě, která přímo nebo nepřímo odkazují na určitou polohu nebo zeměpisnou oblast na území České republiky a v případě dohody s jiným členským státem Evropské unie i v rámci jeho území;

f) infrastrukturou pro prostorová data prostorová data a služby založené na prostorových datech, metadata, technické požadavky, dohody o sdílení přístupu k prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech a jejich využívání, procesy a postupy koordinace a sledování, využívání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech;

g) interoperabilitou možnost kombinace prostorových dat a vzájemné komunikace mezi službami založenými na prostorových datech bez opakovaných ručních zásahů tak, aby bylo dosaženo soudržného výsledku a aby byla zvýšena přidaná hod-

---

[3]) Například zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

[4]) Například zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

nota prostorových dat a služeb založených na prostorových datech;

h) zpřístupňováním dat zpřístupňování prostorových dat a metadat neomezenému okruhu subjektů prostřednictvím

1. poskytování prostorových dat a metadat na geoportál z vlastního internetového rozhraní s využitím služeb založených na prostorových datech, nebo
2. předávání prostorových dat a metadat na geoportál;

i) technickými požadavky technické požadavky přijaté na základě předpisu Evropských společenství[1]) na zpřístupňování dat s pravidly pro vytvoření a aktualizaci metadat, monitorování a podávání zpráv, služby založené na prostorových datech, interoperabilitu a harmonizaci prostorových dat a služeb založených na prostorových datech, oprávněného přístupu k prostorovým datům, které obsahují minimální výkonnostní požadavky na služby založené na prostorových datech a zajišťují soudržnost prostorových dat.

§ 3

Žádost o poskytnutí informace

(1) Žadatel může za účelem získání informace o životním prostředí požádat povinný subjekt o zpřístupnění informace o životním prostředí. Svou žádost nemusí odůvodňovat. Žádost lze učinit ústně, písemně, telefonicky, elektronicky, faxem nebo jinou technicky proveditelnou formou. Ze žádosti musí být zřejmé, čeho se má týkat informace, jež má být poskytnuta. Ze žádosti musí být patrno, kdo ji podal.

(2) V případě nesrozumitelné nebo příliš obecně formulované žádosti je žadateli do 15 dnů od obdržení žádosti zaslána výzva k jejímu upřesnění. Ve výzvě musí být určeno, v jakém směru je třeba žádost upřesnit. Žadatel je povinen tuto žádost bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů, v požadovaném rozsahu upřesnit. Pokud žadatel do 15 dnů od doručení výzvy žádost v požadovaném směru neupřesní, má se za to, že od své žádosti upustil.

(3) V případě žádosti podané telefonicky, pokud ji nelze neprodleně vyřídit, je povinný subjekt oprávněn vyžádat si její zaslání v písemné formě. Pro tento případ platí ustanovení o upřesnění žádosti přiměřeně.

§ 4

Žádost podaná nepříslušnému povinnému subjektu

V případě, že je žádost podána u povinného subjektu, jenž nemá dotyčnou informaci k dispozici a současně nemá podle zvláštních právních předpisů povinnost takovou informaci mít, sdělí žadateli bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů od obdržení žádosti, že požadovanou informaci nemůže z tohoto důvodu poskytnout. Pokud je dotazovanému povinnému subjektu známo, který povinný subjekt má požadovanou informaci k dispozici, postoupí mu žádost ve lhůtách stanovených ve větě první a uvědomí o tom žadatele.

§ 5

Zveřejněná informace

(1) Pokud žádost směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt nejdříve, nejpozději však do 15 dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace. To neplatí, pokud žadatel uvedl, že nemá možnost získat zveřejněnou informaci jiným způsobem.

(2) Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne.

§ 6

Způsob a forma zpřístupnění informace

(1) Žadatel může v žádosti navrhnout formu, případně způsob, jichž má být použito při zpřístupnění informace. Pokud žádá o zpřístupnění informace na technickém nosiči dat, je povinen uhradit jeho cenu nebo přiložit k žádosti technicky použitelný nosič dat.

(2) Pokud žadatel formu nebo způsob podle odstavce 1 neurčí, případně pokud takové formy nebo způsobu nelze ze závažných důvodů využít, zvolí se způsob a forma zpřístupnění informace s ohledem na splnění účelu žádosti o zpřístupnění informace a její optimální využití žadatelem. V pochybnostech se využije především formy a způsobu, jež byly žadatelem využity k podání žádosti. Pokud povinný subjekt zpřístupní informaci byť i jen částečně v jiné než požadované formě, musí tento svůj postup odůvodnit.

§ 7

Lhůta pro zpřístupnění informace

(1) Informaci je třeba zpřístupnit bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů od obdržení žádosti, ledaže by si zvláštní okolnosti výjimečně vynucovaly prodloužení této lhůty, nejvýše však do 60 dnů. O takových okolnostech a o prodloužení lhůty musí být žadatel před uplynutím 30denní lhůty vyrozuměn.

(2) V případě uvedeném v § 3 odst. 2 tohoto zákona počíná lhůta pro zpřístupnění informace běžet dnem doručení upřesněné žádosti.

§ 8

Omezení přístupu k informacím

(1) Odepřeno bude zpřístupnění informace, pokud je vylučují předpisy

a) o ochraně utajovaných informací[5]),

b) o ochraně osobních[6]) nebo individuálních údajů[2]) a o ochraně osobnosti[7]),

c) o ochraně duševního vlastnictví[8]),

d) o ochraně obchodního tajemství[9]).

(2) Zpřístupnění informace může být rovněž odepřeno, pokud

a) byla povinnému subjektu předána osobou, která k tomu nebyla podle zákona povinna a nedala předchozí písemný souhlas k zpřístupnění této informace,

b) by zpřístupnění této informace mohlo mít nepříznivý vliv na ochranu životního prostředí v místech, kterých se informace týká,

c) žadatel se domáhá informací opatřovaných v rámci přípravného řízení (vyšetřování) v trestních věcech[10]), nebo se informace týká neukončených řízení a nepravomocných rozhodnutí o přestupcích a jiných správních deliktech,

d) žádost byla formulována nesrozumitelně nebo příliš obecně a žadatel, ač byl k tomu vyzván, ji podle § 3 odst. 2 tohoto zákona nedoplnil, nebo jde o anonymní žádost.

(3) Dále je možno odepřít zpřístupnění informace, pokud

a) se týká dosud nezpracovaných nebo nevyhodnocených údajů,

b) žádost je formulována zjevně provokativně nebo obstrukčně,

c) žadatel již má požadovanou informaci prokazatelně k dispozici,

d) se týká vnitřních pokynů povinného subjektu, které se vztahují výhradně k jeho vnitřnímu chodu.

(4) Porušením obchodního tajemství není zpřístupnění informace označené za obchodní tajemství, pokud

a) se požadovaná informace týká působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí,

b) hrozí bezprostřední ohrožení lidského zdraví a životního prostředí,

c) požadovaná informace byla získána z prostředků z veřejných rozpočtů.

(5) Porušením práva na ochranu osobnosti není poskytnutí informace o původci činnosti znečišťující nebo jinak ohrožující nebo poškozující životní prostředí obsažené v pravomocném rozhodnutí o trestném činu, přestupku nebo jiném správním deliktu.

(6) Pokud je to možné, zpřístupní se požadovaná informace po vyloučení těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle odstavců 1 a 2. O takovém zásahu a jeho důvodu musí být žadatel vždy při zpřístupnění informace uvědoměn.

(7) Právo odepřít zpřístupnění informace trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření.

(8) Je-li odepřeno zpřístupnění informace v případech uvedených v odstavci 3 písm. a), sdělí povinný subjekt žadateli údaj o odhadu doby potřebné na zpracování nebo vyhodnocení požadovaných údajů, a pokud tuto činnost neprovádí sám, i identifikační údaje osoby, která má tuto činnost provést.

(9) Jde-li o žádost o poskytnutí informace o emisích vypouštěných nebo vyzařovaných do životního prostředí, nelze použít důvody odepření zpřístupnění informace uvedené v odstavci 1 písm. b) a d) a v odstavci 2 písm. a) a b).

§ 9

Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace

(1) Pokud povinný subjekt žádosti o zpřístupnění informace, byť i jen zčásti nevyhoví, vydá o tom ve lhůtě pro zpřístupnění informace rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace. Je-li povinným subjektem pověřená osoba, která není podle zvláštních právních předpisů oprávněna vydávat rozhodnutí, vydá rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace povinný subjekt, který pověřenou osobu založil, zřídil, řídí nebo pověřil, popřípadě s níž má uzavřenu dohodu podle § 2 písm. b) bodu 3.

---

[5]) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

[6]) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[7]) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

[8]) Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

[9]) § 17 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

[10]) § 160 až 178 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Rozhodnutí se nevydává v případě anonymní žádosti, nebo pokud žadatel podle § 3 odst. 2 tohoto zákona nedoplnil svou žádost, ač k tomu byl řádně a včas vyzván.

(3) Jestliže povinný subjekt ve stanovené lhůtě neposkytl informace či nevydal rozhodnutí, má se za to, že rozhodl informace odepřít.

(4) Obdobně jako v odstavci 3 se postupuje v případě, kdy žadatel nesouhlasí s vyloučením těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle § 8 odst. 1 a 2 před zpřístupněním informace.

§ 10

Bližší podmínky zpřístupňování informací

(1) Informace se zpřístupňují v pracovní době příslušných povinných subjektů, případně ve zvlášť stanovených úředních hodinách.

(2) Každý má právo nahlížet do listin a pořizovat si z nich výpisy nebo opisy. Každý má rovněž právo, je-li to provozně možné, na pořízení kopií listin.

(3) Povinné subjekty jsou v souvislosti se zpřístupňováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.

(4) Povinné subjekty zpracují veřejně přístupný sazebník úhrad podle odstavce 3 s uvedením podmínek, za nichž se úhrady vybírají, popřípadě za nichž je možno od vybírání úhrad upustit.

§ 10a

Aktivní zpřístupňování informací

(1) Povinné subjekty zpracovávají informace vztahující se k jejich působnosti a vytvářejí nezbytné technické a další podmínky pro aktivní zpřístupňování informací.

(2) Povinné subjekty jsou povinny v rozsahu stanoveném tímto zákonem vést a aktualizovat elektronické databáze obsahující informace vztahující se k jejich působnosti. Tato povinnost neplatí pro pověřenou osobu, pokud informace podle odstavce 1 vede v elektronické databázi povinný subjekt, který pověřenou osobu založil, zřídil, řídí nebo pověřil, popřípadě s níž má uzavřenu dohodu podle § 2 písm. b) bodu 3.

(3) Elektronické databáze podle odstavce 2 musí být přístupné prostřednictvím zařízení umožňujících dálkový přístup.

(4) Povinné subjekty aktivně zpřístupňují informace zejména způsobem umožňujícím dálkový přístup a dále prostřednictvím vlastní ediční a publikační činnosti.

(5) Povinné subjekty aktivně zpřístupňují zejména

a) koncepce, politiky, strategie, plány a programy týkající se životního prostředí a zprávy o jejich provádění, pokud jsou zpracovávány,

b) zprávy o stavu životního prostředí, pokud jsou zpracovávány,

c) souhrny údajů o sledování činností, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,

d) správní rozhodnutí v případě, že je jeho vydání podmíněno vydáním stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu[10a]),

e) dokumenty pořizované v průběhu posuzování vlivů na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu[10b]),

f) hodnocení rizik týkající se životního prostředí, pokud jsou zpracovávány,

g) dohody o poskytování služeb podle § 2 písm. b) bodu 3.

(6) Ministerstvo životního prostředí dále aktivně zpřístupňuje

a) seznam informací, které mají mít povinné subjekty k dispozici s uvedením, u jakého povinného subjektu lze informace získat,

b) mezinárodní smlouvy a dohody, právní předpisy Evropských společenství, zákony a další právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí a zprávy o jejich provádění a plnění, pokud jsou zpracovávány.

(7) Pokud jsou informace uvedené v tomto ustanovení již prokazatelně přístupné prostřednictvím zařízení umožňujících dálkový přístup, mohou povinné subjekty na takto zveřejněné informace odkázat.

[10a]) § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

[10b]) § 16 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

§ 10b

Zpřístupňování informací při mimořádných událostech

V případě mimořádné události je veřejnost, které hrozí nebezpečí, varována podle zvláštních právních předpisů[10c]).

§ 11

Povinnost jiných osob zpřístupňovat informace

Zvláštní zákon může stanovit případy, kdy je jiná osoba povinna zpřístupňovat informace[11]). Zvláštní zákon může rovněž určit odchylné způsoby a podmínky zpřístupňování informací[12]). Právo na informace o životním prostředí podle tohoto zákona však nelze omezit nebo vyloučit.

§ 11a

Geoportál

(1) Ministerstvo životního prostředí spravuje geoportál, který je informačním systémem veřejné správy a je přístupný prostřednictvím portálu veřejné správy. Povinné subjekty prostřednictvím geoportálu zpřístupňují data odpovídající alespoň jednomu z témat uvedených v prováděcím právním předpise, která povinné subjekty tvoří, přijímají, spravují nebo aktualizují.

(2) Ministerstvo životního prostředí prostřednictvím geoportálu zajišťuje zejména

a) zpřístupňování dat,
b) služby založené na prostorových datech,
c) služby elektronického obchodu,
d) sdílení prostorových dat ve veřejné správě,
e) informování o využívání infrastruktury pro prostorová data.

(3) Ministerstvo životního prostředí na geoportálu zpřístupní i jiná prostorová data než ta, jejichž témata jsou uvedena v prováděcím právním předpise, pokud o to povinný subjekt požádá a pokud jsou splněny technické požadavky. Ministerstvo životního prostředí na geoportálu zpřístupní i data osoby, která není povinným subjektem (dále jen „jiný poskytovatel prostorových dat“), pokud o to jiný poskytovatel prostorových dat požádá nebo tak stanoví jiný právní předpis a pokud jsou splněny technické požadavky.

(4) Služby založené na prostorových datech jsou služby

a) vyhledávací, které umožňují vyhledání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech na základě obsahu odpovídajících metadat a umožňují zobrazení obsahu metadat,
b) prohlížecí, které umožňují alespoň zobrazit, procházet, přiblížit, oddálit, posouvat nebo překrývat zobrazitelná prostorová data a zobrazit vysvětlivky a jakýkoli další významný obsah metadat,
c) stahování dat, které umožňují stažení úplných prostorových dat nebo jejich částí a tam, kde je to prakticky možné, přímý přístup k nim,
d) transformační, které umožňují, aby prostorová data byla transformována za účelem dosažení interoperability,
e) umožňující spuštění služeb založených na prostorových datech, které umožňují spuštění služeb uvedených v písmenech a) až d).

(5) Transformační služby musí být kombinovatelné s dalšími službami založenými na prostorových datech a zajišťovat interoperabilitu.

(6) Vyhledávací služby umožňují vyhledání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech podle alespoň těchto vyhledávacích kritérií nebo jejich kombinací:

a) klíčová slova,
b) klasifikace prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
c) kvalita a platnost prostorových dat,
d) stupeň souladu s technickými požadavky,
e) zeměpisná poloha,
f) podmínky pro přístup k prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech a podmínky pro jejich použití,
g) povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat, kteří vytváří, spravují, aktualizují a distribuují prostorová data a služby založené na prostorových datech.

(7) Metadata zahrnují informace o

a) souladu prostorových dat s technickými požadavky,
b) podmínkách pro přístup k prostorovým datům

[10c]) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

[11]) Např. § 11 odst. 1 písm. k) a m) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).

[12]) Např. zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

a službám založeným na prostorových datech a jejich používání,

c) kvalitě a platnosti prostorových dat,

d) povinných subjektech a jiných poskytovatelích prostorových dat, kteří vytvářejí, spravují, aktualizují a distribuují prostorová data a služby založené na prostorových datech,

e) omezení přístupu a o důvodech takového omezení.

§ 11b

Pravidla zpřístupňování dat

(1) Povinný subjekt zpřístupňuje data v souladu s technickými požadavky bez podání žádosti. Obdobně zpřístupňuje data jiný poskytovatel prostorových dat. Pro zpřístupňování dat z geoportálu se nepoužijí ustanovení § 3 až 7 a § 9.

(2) Obce zpřístupňují data, pouze pokud tvorbu těchto dat ukládá zvláštní právní předpis. V případě územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy se věta první použije obdobně pro městské obvody nebo městské části. Územně členěná statutární města a hlavní město Praha zpřístupňují data odpovídající alespoň jednomu z témat uvedených v prováděcím právním předpise bez omezení.

(3) Povinnost zpřístupňovat data má pouze pořizovatel prostorových dat, nikoliv držitel jejich kopií. Pořizovatelem prostorových dat se rozumí povinný subjekt, který prostorová data sám vytváří nebo nechává vytvořit jiným subjektem pro účely výkonu veřejné správy. Pokud pořizovatel prostorových dat přijímá prostorová data od jiného subjektu, zpřístupňuje prostorová data v souladu s autorskými právy.

(4) Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat k jimi pořízeným prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech vytvářejí a aktualizují metadata, která předávají na geoportál. Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat jsou povinni zajistit, že prostorovým datům jimi zpřístupněným na geoportál odpovídají metadata k nim vytvořená. Prováděcí právní předpis stanoví lhůty, ve kterých musí povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat vytvořit metadata k jim pořízeným prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech.

(5) Povinné subjekty vedou evidenci o veřejném využívání jimi vytvářených, spravovaných, přijímaných nebo aktualizovaných prostorových datech a zpřístupňují ji Ministerstvu životního prostředí. Způsob vedení evidence a zpřístupňování stanoví prováděcí právní předpis. Evidence je předávána Ministerstvu životního prostředí prostřednictvím služby na geoportálu vždy do konce února za předchozí kalendářní rok. Povinnost uchovávat neaktuální prostorová data mají ty povinné subjekty, které neuchovávají prostorová data podle zvláštního právního předpisu[12a]); metadata k neaktuálním prostorovým datům povinné subjekty zpřístupňují na geoportál. Způsob uchovávání neaktuálních prostorových dat a zpřístupňování metadat k neaktuálním prostorovým datům stanoví prováděcí právní předpis.

§ 11c

Přístup k prostorovým datům

(1) Data zpřístupněná prostřednictvím geoportálu jsou veřejně přístupná dálkovým přístupem. Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat zpřístupňují data na základě nevýhradní licenční nebo podlicenční smlouvy (dále jen „licenční smlouva“) podle zvláštního právního předpisu[12b]), jejíž návrh je součástí jím zpřístupňovaných metadat. Pokud povinný subjekt nebo jiný poskytovatel nepředá jako součást metadat návrh licenční smlouvy, zpřístupňují se prostorová data a služby založené na prostorových datech na základě vzorové licenční smlouvy, kterou Ministerstvo životního prostředí uveřejní na geoportálu.

(2) Licenční smlouva obsahuje zejména

a) označení povinného subjektu nebo jiného poskytovatele prostorových dat, v případě fyzické osoby uvedením jména, příjmení a bydliště a v případě právnických osob názvem právnické osoby, uvedením právní formy, sídla, identifikačního čísla a daňového identifikačního čísla,

b) označení nabyvatele, u fyzické osoby uvedením jména, příjmení, data narození a bydliště a u právnické osoby uvedením názvu, právní formy, sídla, identifikačního čísla a daňového čísla,

c) informace o předpokládaném způsobu využívání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,

d) předmět smlouvy, kterým se rozumí přesný název prostorových dat nebo služby založené na prostorových datech,

e) v případě služeb stahování dat dobu platnosti smlouvy,

f) podmínky užití prostorových dat a služeb založe-

[12a]) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[12b]) § 88 až 94 autorského zákona.

ných na prostorových datech, které stanoví prováděcí právní předpis,

g) cenu za zpřístupňovaná prostorová data a služby založené na prostorových datech, platební a fakturační podmínky,

h) v případě bezplatného zpřístupnění prostorových dat nebo služby založené na prostorových datech uvedení informace o bezplatném zpřístupnění včetně právního předpisu, na jehož základě jsou bezplatně zpřístupněny, a hodnoty dat a služeb vyjádřené podle platných předpisů.

(3) Prostorová data a služby založené na prostorových datech mohou být zpřístupněny za úplatu, pokud dále není stanoveno jinak. Prostorová data povinných subjektů a jiných poskytovatelů prostorových dat odpovídající tématům v prováděcím právním předpise a služby založené na prostorových datech mohou být zpoplatněny částkou, která nepřesáhne minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech.

(4) Vyhledávací a prohlížecí služby založené na prostorových datech včetně dat jsou zpřístupňovány bezplatně. Data zpřístupněná prohlížecími službami založenými na prostorových datech mohou být ve formě zabraňující opětovnému využití pro obchodní účely. V případě průběžně aktualizovaných dat velkého objemu lze zpoplatnit i prohlížecí služby založené na prostorových datech; v takovém případě se odstavec 3 věta druhá použije obdobně. Rozsah průběžně aktualizovaných dat velkého objemu stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Každý může pro placení úhrad za zpřístupněná prostorová data a služby založené na prostorových datech využít službu elektronického obchodu na geoportálu. Služby elektronického obchodu na geoportálu lze využít i pro úhradu nákladů spojených s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním žadateli.

(6) Orgány veřejné správy, státní příspěvkové organizace a organizační složky státu zřízené nebo založené ministerstvy pro plnění úkolů, které mají vliv na životní prostředí, mají k prostorovým datům povinných subjektů, která odpovídají tématům uvedeným v prováděcím právním předpisu a jsou zpřístupněna na geoportálu, bezplatný přístup v plném rozsahu.

(7) Pro přístup institucí, orgánů, agentur Evropských společenství, orgánů veřejné správy jiných členských zemí Evropské unie k prostorovým datům povinných subjektů, pokud tato data slouží k plnění jejich povinností podávat zprávy podle předpisů Evropských společenství týkajících se životního prostředí, se použije odstavec 6 obdobně.

(8) Přístup orgánů zřízených mezinárodními dohodami, jejichž smluvními stranami jsou Evropská společenství a členské státy, k prostorovým datům povinných subjektů je možný na základě vzájemnosti a rovnoprávnosti, pokud tato prostorová data slouží k plnění jejich úkolů, které by mohly mít vliv na životní prostředí.

§ 11d

Omezení a odepření přístupu k prostorovým datům

(1) Přístup k prostorovým datům bude odepřen, pokud by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského, práv souvisejících s právem autorským nebo zvláštního práva pořizovatele databáze.

(2) Přístup veřejnosti k prostorovým datům prostřednictvím vyhledávacích služeb lze omezit, pokud je to v zájmu veřejné bezpečnosti, zajištění obrany státu nebo ochrany mezinárodních vztahů. Přístup k prostorovým datům zpřístupněným prostřednictvím prohlížecích služeb, služeb stahování dat, transformačních služeb a služeb umožňujících spuštění služeb založených na prostorových datech lze omezit orgánům veřejné správy z důvodů uvedených ve větě první a přístup veřejnosti i z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 a § 8 odst. 2 písm. a) až c). Přístup veřejnosti je možné omezit, pouze pokud veřejný zájem na omezení přístupu převažuje nad veřejným zájmem na zpřístupnění prostorových dat. Na základě důvodů uvedených v § 8 odst. 1 písm. a), b) a d) a § 8 odst. 2 písm. a) a b) nelze omezit přístup k informacím o emisích do životního prostředí.

(3) Omezení přístupu provede povinný subjekt nebo jiný poskytovatel prostorových dat v případě prostorových dat umístěných na internetových rozhraních zpřístupněných prostřednictvím geoportálu. V případě prostorových dat umístěných na geoportálu provede omezení přístupu ministerstvo. Omezení přístupu a jeho zdůvodnění Ministerstvo životního prostředí zveřejní v obou případech na geoportálu. Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat informuje ministerstvo o potřebě omezení přístupu, které provádí ministerstvo, a o provedeném omezení přístupu, které provedli sami, a to včetně sdělení důvodů, které mají vést nebo vedly k omezení přístupu.

§ 11e

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

a) je kontaktním místem pro styk s Evropskou komisí,

b) zasílá zprávy podle příslušných předpisů Evropských společenství[1]),

c) zpřístupňuje prostorová data, která jsou přístupná prostřednictvím geoportálu, pro evropský geoportál INSPIRE provozovaný Evropskou komisí na úrovni Evropských společenství,

d) zpřístupňuje evidenci podle § 11b odst. 5 veřejnosti a Evropské komisi prostřednictvím geoportálu,

e) koordinuje infrastrukturu ve spolupráci s ústředními správními úřady, právnickými osobami sdružujícími osoby působící v oblasti prostorových dat a právnickými osobami sdružujícími územní samosprávné celky.

§ 12

Zpráva o stavu životního prostředí

(1) Vláda České republiky projednává a schvaluje zprávu o stavu životního prostředí České republiky jedenkrát za rok. Tato zpráva obsahuje zejména informace o kvalitě životního prostředí a o zátěžích, které na životní prostředí působí.

(2) Po projednání a schválení předloží vláda České republiky zprávu o stavu životního prostředí k projednání Parlamentu.

(3) Nejpozději do tří měsíců od svého schválení musí být tato zpráva zveřejněna.

§ 13

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

(1) Ústřední správní úřady

a) v mezích své působnosti vytvářejí podmínky pro realizaci a rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a

b) zajišťují odpovídající vzdělanost a informovanost svých zaměstnanců v oblasti životního prostředí.

(2) Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s dalšími ústředními správními úřady, kraje a obce v samostatné působnosti jsou povinny podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu vycházející z principů udržitelného rozvoje zajišťované prostřednictvím státních i nestátních organizací.

(3) Ministerstvo životního prostředí

a) zpracovává Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice (dále jen „Státní program“) a předkládá jej vládě ke schválení,

b) garantuje, koordinuje a aktualizuje Státní program prostřednictvím akčních plánů na příslušná léta a

c) podporuje rozvoj osvěty vedoucí k preventivní ochraně životního prostředí (dále jen „environmentální poradenství“).

(4) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

a) zodpovídá za zařazení environmentální výchovy ve smyslu udržitelného rozvoje do základních pedagogických dokumentů a

b) podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

(5) Kraje v samostatné působnosti

a) zpracovávají, koordinují a aktualizují krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen „krajská koncepce“) vycházející ze Státního programu a

b) podporují rozvoj environmentálního poradenství.

(6) Kraje umožňují obcím v samostatné působnosti podílet se na realizaci krajských koncepcí a vytvářet v této oblasti vlastní programy.

(7) Orgány veřejné správy s výjimkou organizačních složek státu mohou k podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zřizovat zvláštní fondy.

§ 14

Použití předpisů o správním řízení a soudní ochrana

(1) Předpisy o správním řízení[13]) se použijí při řízení podle § 9 odst. 1, 3 a 4 tohoto zákona a k počítání lhůt.

(2) Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace je po vyčerpání řádných opravných prostředků přezkoumatelné podle zvláštního právního předpisu[14]).

[13]) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[14]) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

§ 15

Vztah k jiným právním předpisům

Pokud zvláštní právní předpisy[15]) upravují též poskytování informací, které jsou předmětem úpravy tohoto zákona, nelze rozsah informací stanovený tímto zákonem omezit.

§ 15a

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

Ministerstvo životního prostředí stanoví vyhláškou

a) témata prostorových dat,
b) podmínky užití prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
c) zvláštní způsoby užití prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
d) rozsah průběžně aktualizovaných dat velkého objemu,
e) lhůty, ve kterých musí povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat vytvořit metadata k jimi pořízeným prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech,
f) způsob vedení evidence o veřejném využívání a zpřístupňování prostorových dat,
g) způsob uchovávání neaktuálních prostorových dat a zpřístupňování metadat k nim.

§ 16

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. § 14 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí,
2. § 72 odst. 2 zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů; zároveň se v dosavadním odstavci 1 zrušuje číslování odstavců.

§ 17

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1998.

* * *

1. Zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2001.

2. Zákon č. 6/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (6. ledna 2005).

3. Zákon č. 413/2005 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2006.

4. Zákon č. 380/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho vyhlášení (14. listopadu 2009).

Předseda vlády:

Ing. **Fischer**, CSc., v. r.

[15]) Zejména zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a předpisy vydané k jejich provedení.

ISSN 1211-1244

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce**: Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace**: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2010 činí 6 000,– Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce**: MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 516 205 175, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 175, objednávky-knihkupci – 516 205 175, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna**: www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov**: Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno**: Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice**: SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Cheb**: EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov**: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň**: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno**: eL VaN, Ke Stadionu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy**: Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec**: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice**: Jaroslav Tvrdík, Štursova 10, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most**: Knihkupectví „U Knihomila", Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc**: ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3, Knihkupectví SEVT, a. s., Ostružnická 10; **Ostrava**: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; **Otrokovice**: Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice**: LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň**: Typos, tiskařské závody s. r. o., Úslavská 2, EDICUM, Bačická 15, Technické normy, Na Roudné 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 1**: NEOLUXOR, Na Poříčí 25, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 4**: SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5**: SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6**: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17, PERIODIKA, Komornická 6; **Praha 8**: Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9**: Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po – pá 7 – 12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz, DOVOZ TISKU SUWECO CZ, Klečákova 347; **Praha 10**: BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o.,Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Přerov**: Odborné knihkupectví, Bartošova 9, Jana Honková-YAHO-i-centrum, Komenského 38; **Sokolov**: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel./fax: 352 605 959; **Tábor**: Milada Šimonová – EMU, Zavadilská 786; **Teplice**: Knihkupectví L & N, Kapelní 4; **Ústí nad Labem**: PNS Grosso s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh**: Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec**: Simona Novotná, Brázda-prodejna u pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného**: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace**: informace na tel. čísle 516 205 175. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.